

**ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЗА
СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 226 ФАРМАЦІЯ, ПРОМИСЛОВА ФАРМАЦІЯ НА ТЕМУ:**

**«АНАЛІЗ ЛІТЕРАТУРНИХ ДАНИХ ЩОДО ПОКАЗАНЬ ДО ПРИЗНАЧЕННЯ ТА
БЕЗПЕКИ ВИКОРИСТАННЯ МЕДИЧНОГО КАНАБІСУ»**

ВИКОНАВЕЦЬ ПІБ : БАКАЛ ХІНД

КЕРІВНИК ПІБ : КАЙДАШ СВІТЛАНА ПЕТРІВНА

ДНІПРО 2025

Мета та завдання дослідження:

- ▶ узагальнити інформацію про основні фармакологічні властивості медичного канабісу та його біоактивних компонентів,
- ▶ розглянути наявні лікарські форми та медично схвалені препарати на основі канабісу,
- ▶ проаналізувати сучасну доказову базу щодо оцінки ефективності медичного канабісу при різних патологічних станах,
- ▶ оцінити потенційні ризики та безпеку застосування з урахуванням особливостей використання у клінічній практиці.

Методи дослідження:

- ▶ Огляд літератури, статистичний аналіз

Об'єкт і предмет дослідження:

- ▶ Медичне застосування канабісу в сучасній фармакотерапії, фармакологічні властивості канабіноїдів, огляд перспективних шляхів надходження та лікарських форм канабісу, потенційні показання до медичного призначення, безпека використання медичного канабісу при різних патологічних станах

Актуальність використання канабісу:

- ▶ У сучасній медицині спостерігається зростаючий інтерес до використання медичного канабісу
- ▶ Попри значну кількість наукових досліджень, питання ефективності, безпеки та доцільності застосування канабісу залишаються предметом дискусій
- ▶ У зв'язку з цим виникає необхідність у систематизації наявної інформації та критичному аналізі доказової бази

Основні біоактивні компоненти канабісу:

- ▶ У рослині роду канабіс знаходиться багато хімічно активних речовин, таких як: канабіноїди, флавоноїди, терпеноїди, алкалоїди.
- ▶ Не існує стандартизованої форми канабісу, і кожна рослина містить різні кількості цих речовин.
- ▶ Серед понад 150 фітоканабіноїдів найбільш широко вивчені два: Δ^9 -тетрагідроканабінол (THC) та канабідіол (CBD).

Найбільш вивчені фітоканабіноїди:

► Δ^9 -тетрагідроканабінол (THC)

має психоактивну дію

викликає релаксацію, ейфорію, посилює сенсорне сприйняття (саме через ці ефекти його споживають у «рекреаційних» цілях)

стимулює апетит, травлення

має протиблювотні та анальгетичні властивості

► канабідіол (CBD)

непсихоактивний фітоканабіноїд

проявляє протизапальні, протисудомні, нейропротекторні (антиоксидантні) та спазмолітичні властивості

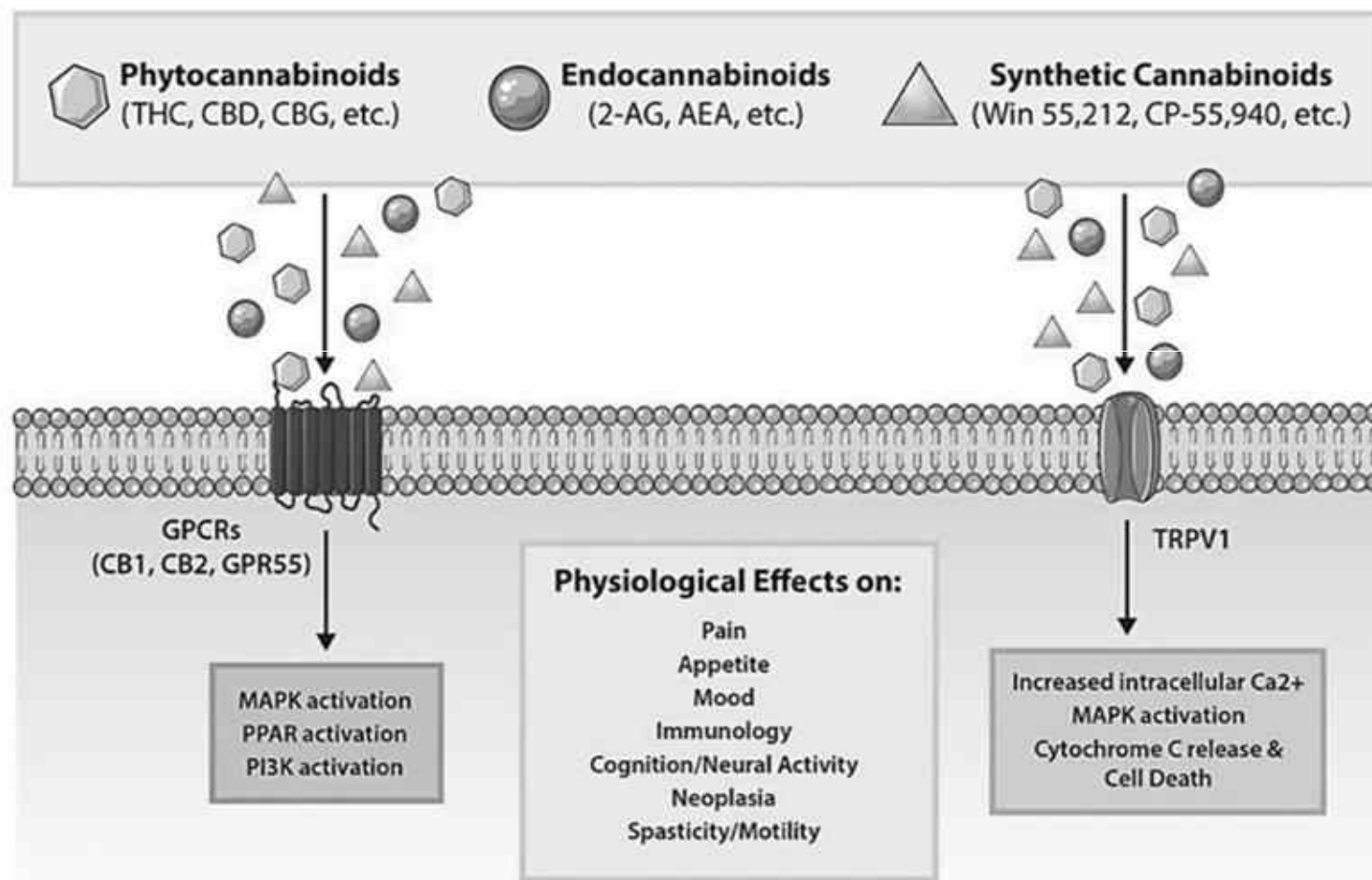
також стимулює апетит

пом'якшує психоактивний ефект від THC

Механізм дії канабіноїдів на організм людини

- ▶ активні канабіноїди впливають на різні органи та системи організму (центральну та периферичну нервові системи, ендокринну та імунну системи) через модуляцію і активацію ендогенних ліпідних сигнальних шляхів, тобто, через ендоканабіноїдну систему (ECS)
- ▶ ECS складається з: рецепторів, їх лігандів (ендоканабіноїдів) і ферментів - регуляторів
- ▶ Найбільш важливими є канабіноїдні рецептори 1 та 2 типу (CB1 та CB2)
- ▶ Активувувати ECS можуть: ендоканабіноїди, фітоканабіноїди та синтетичні канабіноїди.

Рис 1.1 Канабіноїдні сигнальні шляхи та ефекти.

Як допомагає марихуана?

Канабіноїди — активні хімічні речовини в медичній марихуані — схожі на хімічні речовини, які виробляє організм, і які впливають на апетит, пам'ять, рух і біль.

Деякі дослідження показують, що канабіноїди можуть:

- зменшити тривогу;
- зменшити запалення і зняти біль;
- контролювати нудоту та блювоту, викликані хіміотерапією під час лікування раку;
- вбивати ракові клітини та сповільнювати ріст пухлини;
- розслаблювати напружені м'язи ;
- стимулювати апетит і покращують збільшення ваги у людей, хворих на рак і СНІД.;

Медишно схвалені 4 фармацевтичні препарати канабіноїдів:

1. дронабіол (Marinol®, Syndros®) FDA, EMA (1985)	синтетичний THC (капсули та розчин пероральний)	анорексія у пацієнтів зі СНІДом; нудота та блювання при хіміотерапії
2. набілон (Cesamet®) FDA (1985, 2016), EMA	синтетичний, структурно подібний до THC (капсули)	нудота та блювання при хіміотерапії
3. CBD (Epidiolex®) FDA (2018), EMA (2019)	98% чистий рослинний CBD (олія пероральна)	складні судомні розлади (синдром Леннокса-Гасто або синдром Драве) у дітей
4. набіксимолс (Sativex®) EMA (2010)	рослинний екстракт, THC та CBD як 1:1 (оромукозний спрей)	спастичність, пов'язана з розсіяним склерозом

МЕДИЧНІ СТАНИ, З ПОТЕНЦІЙНО КОРИСНИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ КАНАБІСУ ТА ДОКАЗОВА БАЗА ЩОДО ЕФЕКТИВНОСТІ ЛІКУВАННЯ:

2.1. Психічні розлади (посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), тривога, депресія, сон)

- Існують переконливі доклінічні дані, які підтверджують великий потенціал CBD як анксиолітика та антикомпульсивного засобу, він усуває психотичні та анксиогенні ефекти THC.

2.2. Канабіноїди в лікуванні наркотичної залежності від опіоїдів та як альтернатива опіоїдам

- Знеболюючий ефект канабіноїдів та нееїфорогеність CBD має потенційне терапевтичне застосування для лікування наркотичної залежності від опіоїдів, в тому числі як доповнення до традиційного медикаментозного лікування (метадону, бупренорфіну і налтрексону).

2.3. Хронічний біль

- Найбільший потенціал медичний канабіс має у лікуванні хронічного болю. Нещодавній мета-аналіз одинадцяти рандомізованих контрольованих досліджень виявив значне зменшення болю у пацієнтів більше з периферичною нейропатією, ніж у пацієнтів із центральним нейропатичним болем.

МЕДИЧНІ СТАНИ, З ПОТЕНЦІЙНО КОРИСНИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ КАНАБІСУ ТА ДОКАЗОВА БАЗА ЩОДО ЕФЕКТИВНОСТІ ЛІКУВАННЯ:

2.4. Канабіс для лікування ЦНС (спастичність та біль спричинені розсіяним склерозом, епілепсія та інші)

- ▶ Наукові данні свідчать, що канабіноїди відіграють важливу роль у модуляції запалення (нейрозапалення), а також забезпечують і посилюють нейропротекторію, крім того, канабіноїди, такі як CBD, продемонстрували знеболюючі, анксіолітичні та імуносупресивні властивості, це робить їх привабливими у лікуванні певних неврологічних розладів

2.5. Вплив канабісу на шлунково-кишковий тракт

- ▶ THC і CBD є доведеними стимуляторами апетиту, хронічне вживання канабісу, знижує частоту розвитку ожиріння і прояви стеатозу печінки, також канабіноїди THC і CBD мають протиблювотну та протинудотну властивості, стосовно використання канабісу з високим вмістом THC при запальних захворюваннях кишківника - дані суперечливі та потребують подальших випробовувань.

Чи безпечна медична марихуана?

Щоб відповісти на це питання, необхідні подальші дослідження, але можливі побічні ефекти медичної марихуани можуть включати:

- почастішання пульсу;
- запаморочення;
- порушення концентрації та пам'яті;
- повільніший час реакції;
- негативні взаємодії між ліками;
- підвищений ризик інфаркту та інсульту;
- ризик звикання;
- галюцинації або психічні захворювання;
- симптоми відміни.

ВИСНОВОК:

- Незважаючи на збільшення терапевтичного використання канабісу та його лігандів, доказові дані щодо їх клінічної користі залишаються неповними.
- Аналіз літературних даних підтверджує, що медичний канабіс має значний потенціал у лікуванні різних захворювань, проте його безпечне застосування потребує подальших досліджень.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

